

La cultura reclama un lloc propi en el desenvolupament sostenible

Publicat per [Interacció](#) [1] el 11/10/2013 - 14:56 | Última modificació: 19/08/2026 - 12:39

La **Declaració de Hangzhou**, adoptada el mes de maig en el congrés internacional de la Unesco *Culture: Key to Sustainable Development*, formula una reivindicació política molt precisa: la cultura no ha de quedar situada com un benefici derivat del desenvolupament, sinó formar part de la manera mateixa d'entendre'l. El document apareix en un moment decisiu, mentre es prepara l'agenda internacional que ha de succeir els Objectius de Desenvolupament del Mil·lenni, i defensa que aquesta nova arquitectura incorpori explícitament la cultura, amb objectius, metes i indicadors propis.

La declaració parteix d'un diagnòstic ampli. El creixement demogràfic, la urbanització, la degradació ambiental, el canvi climàtic, les desigualtats i la pobresa obliguen, segons els participants reunits a Hangzhou, a superar una concepció del progrés centrada en dimensions estrictament econòmiques. El desenvolupament ha d'incorporar equitat, dignitat, benestar i sostenibilitat, i reconèixer la cultura simultàniament com a **sistema de valors, recurs i marc per al desenvolupament**.

La cultura no és presentada com un sector que cal afegir al desenvolupament, sinó com una de les condicions que permeten definir què significa desenvolupar-se.

Aquesta és la idea que articula el document. La cultura és definida alhora com a **facilitadora** de la sostenibilitat, perquè aporta significats, creativitat, innovació i capacitat per trobar respostes adaptades als contextos, i com a **motor** del desenvolupament, per la seva contribució social i econòmica. La declaració insisteix especialment en una aproximació centrada en les persones i arrelada als llocs: no existeix un únic camí cap al desenvolupament perquè les diferents perspectives culturals produeixen formes diferents d'entendre'l. Aquesta diversitat queda emmarcada en un enfocament basat en els drets i en la possibilitat que les persones amplii les seves capacitats i puguin «viure i ser allò que escullen».

A partir d'aquí, Hangzhou transforma aquesta afirmació general en una agenda política. La cultura hauria d'integrar-se transversalment en les polítiques i programes de desenvolupament i constituir un **quart principi fonamental**, al costat dels drets humans, la igualtat i la sostenibilitat. Perquè aquesta incorporació sigui efectiva, el document reclama coordinació institucional, marcs estadístics, objectius, indicadors, anàlisi basada en evidències i desenvolupament de capacitats. La declaració intenta així superar el reconeixement retòric de la cultura i convertir-lo en instruments concrets de política pública.

Les línies d'acció despleguen aquesta concepció en diversos àmbits. La cultura i el diàleg intercultural han de contribuir a la pau i la reconciliació; els drets culturals, l'accés, la participació en la vida cultural i la llibertat d'expressió artística han de formar part del desenvolupament social inclusiu; les activitats culturals, les indústries creatives, el patrimoni i el turisme cultural poden contribuir a reduir la pobresa i generar ocupació; els coneixements tradicionals i la diversitat cultural poden reforçar la sostenibilitat ambiental i la resposta davant dels desastres i el canvi climàtic. El patrimoni, al seu torn, és concebut com un bé compartit que cal transmetre a les generacions futures.

La dimensió urbana ocupa un lloc especialment significatiu. La declaració atribueix als governs locals la responsabilitat de preservar els entorns històrics, afavorir la diversitat i la participació i utilitzar museus i altres equipaments culturals com a **espais cívics de diàleg i inclusió social**. També associa la regeneració urbana basada en la cultura, les indústries culturals i creatives, el patrimoni i el turisme sostenible amb el desenvolupament econòmic local. És una formulació característica dels debats internacionals, en què les dimensions de drets, cohesió, creativitat i competitivitat conviuen dins una mateixa argumentació.

El document culmina portant la seva tesi fins a una conseqüència institucional clara: proposa que l'agenda de desenvolupament posterior al 2015 incorpori **un objectiu específic dedicat a la cultura**, articulat al voltant del patrimoni, la diversitat, la creativitat i la transmissió del coneixement, amb metes i indicadors que relacionin la cultura amb totes les dimensions del desenvolupament sostenible.

Nota de l'editor(2026). Llegida avui, la Declaració de Hangzhou resulta significativa tant pel que va aconseguir instal·lar com pel que no va arribar a materialitzar-se. Anticipa bona part del vocabulari que posteriorment articularà les relacions entre cultura i Agenda 2030 i formula amb força una concepció transversal de la cultura. Alhora, l'Agenda 2030 aprovada dos anys després no va incorporar l'objectiu cultural específic que Hangzhou reclamava. Aquesta distància entre reconeixement discursiu i traducció institucional continua essent una de les qüestions centrals del debat: afirmar que la cultura és indispensable per al desenvolupament sostenible no garanteix, per si mateix, que ocupi un lloc equivalent en els sistemes de planificació, decisió i avaluació.

Referència

UNESCO. (2013). *The Hangzhou Declaration: Placing culture at the heart of sustainable development policies*. International Congress Culture: Key to Sustainable Development, Hangzhou, People's Republic of China, 15–17 May 2013.

[Text complet \(pdf\)](#) [2]

Categories: Programa i document de reunió

Categories: Informes i documents

Etiquetes: cultura i sostenibilitat

Etiquetes: polítiques culturals

Etiquetes: drets culturals

Etiquetes: desenvolupament territorial

Etiquetes: internacionalització cultural

- [3]

URL d'origen: <https://interaccio.diba.cat/blogs/2013/declaracio-hangzhou>

Enllaços:

[1] <https://interaccio.diba.cat/members/interaccio>

[2] https://interaccio.diba.cat/sites/interaccio.diba.cat/files/e130111_0.pdf

[3] <https://interaccio.diba.cat/node/4332>